

UNIVERSITEIT TWENTE.

Drienerlolaan 5
7522 NB Enschede

Postbus 217
7500 AE Enschede

www.utwente.nl

Aan het College van Bestuur

uw kenmerk		telefoon	053 - 489 2027
ons kenmerk	UR 12-073	fax	
datum	27 april 2012	e-mail	j.ribberink-vanmiddelkoop@utwente.nl
bijlage(n)			
cc.			
Onderwerp	Opheffen bachelor opleiding Onderwijskunde		

Geachte college,

De URaad heeft kennis genomen van uw voorgenomen "besluit tot het opheffen van het CROHO-label B-OWK en de doorstart in de vorm van een onderwijskundige variant binnen het nieuw onderwijsmodel". Te realiseren met een onderwijsprogramma dat toelating geeft tot de master Educational Science and Technology middels een minor+¹ binnen de nieuw vorm te geven bachelor opleiding Psychologie.

Relatie tot nieuw onderwijsmodel.

Wat de URaad opvalt, is dat het besluit om Onderwijskunde op te heffen wordt samengetrokken met de invoering van een nieuw onderwijsmodel. In uw voorstel wordt Onderwijskunde een variant binnen Psychologie in het nieuwe onderwijsmodel. Mocht het nieuwe onderwijsmodel niet of later worden ingevoerd, dan stelt u voor de opleiding Psychologie (inclusief de variant Onderwijskunde) als pilot voor het nieuwe onderwijsmodel te laten fungeren. Zowel de URaad als de faculteitsraad GW vinden dit laatste geen goede constructie. Daarom adviseert de faculteitsraad GW dan ook alleen positief als de Universiteitsraad instemt met de invoering van het nieuwe onderwijsmodel per 1 september 2013. De URaad kan en wil op dit moment echter geen uitspraak doen over de mogelijkheid om de bachelor Onderwijskunde binnen Psychologie vorm te geven in het kader van NOM omdat de instemmingsvraag NOM op dit moment niet voorligt en een voorschot op NOM gezien de geschiedenis van dit onderwerp uitermate onwenselijk is.

Opnemen als pilot NOM.

Het lijkt de Universiteitsraad ook niet verstandig om nog een pilot op te nemen. Het college heeft in eerdere discussies aangegeven dat een instellingsbreed invoeren volgens haar een kritische parameter voor succes is. BMT is momenteel de pilot voor het nieuwe onderwijsmodel. Het komende cursusjaar wordt hier de opleiding Electrical Engineering aan toegevoegd. De motivatie hiervoor is gelegen in de uitspraak van de accreditatiecommissie waardoor een grondige curriculum wijziging bij deze opleiding geen uitstel kan velen. De oorspronkelijke pilot BMT is bedoeld om informatie te geven om tot een goed afgewogen besluit te komen over het al dan niet universiteitsbreed invoeren van NOM. Een pilot Psychologie kan deze rol niet vervullen en is daarmee niet wenselijk en lijkt op dit moment teveel op het opvoeren van oneigenlijke argumenten voor een besluit. De vraag naar het intrekken van de licentie voor de

---

¹ Wij hebben begrepen dat hiervoor uit communicatieve overweging een andere benaming (= "variant"?) voor wordt gekozen.

UNIVERSITEIT TWENTE.

bachelor Onderwijskunde is pas mogelijk nadat er duidelijkheid is over NOM. Zonder deze duidelijkheid kan deze onomkeerbare stap daarom niet gemaakt worden.

Beantwoording basale vraag tot opheffing.

De Faculteitsraad GW heeft onder voorwaarden een positief advies gegeven over de opheffing van de bachelor Onderwijskunde. In discussie met de FR is gebleken dat bij dit advies de basale vraag voor de noodzaak om tot opheffing te komen niet betrokken is. De URaad is - in elk geval op dit moment- nog niet overtuigd van de noodzaak om de zelfstandige bachelor Onderwijskunde af te schaffen. Natuurlijk is de URaad op de hoogte van de teruglopende inschrijvingen binnen Onderwijskunde. Echter, toen er in het verleden met speciale voorlichting voor Onderwijskunde werd geworven, liepen de aantallen aanmeldingen juist op. Het CvB is overtuigd dat het huidige lage aantal aanmeldingen niet ligt aan de kwaliteit van de opleiding, geïllustreerd aan haar uitspraak "Het is een prachtig vliegtuig maar we krijgen te weinig passagiers". Het ligt dan ook voor de hand om de nieuwe dienst Marketing & Communicatie juist in het komend studiejaar extra inspanningen te laten verrichten t.a.v. de voorlichting over Onderwijskunde. De reorganisatie van de werkzaamheden van deze dienst zouden toch vruchten in termen van betere studievoorlichting en daarmee een hogere instroom moeten afwerpen? Ten aanzien van onderwijskundigen is verder een goede parallel met technisch geschoold personeel te maken. De URaad erkent een nationaal teruglopend aantal aanmeldingen bij de opleidingen Onderwijskunde, maar ziet tegelijkertijd dat de vraag vanuit de arbeidsmarkt blijft bestaan. Daarbovenop worden de Twentse Onderwijskundigen zeer gewaardeerd door diezelfde arbeidsmarkt vanwege de unieke inslag van deze opleiding. Een goede illustratie hiervan zijn de vele brieven die de UT inmiddels over dit onderwerp heeft ontvangen. In deze context moet deze opleiding ook worden vergeleken met andere opleidingen binnen de UT waarbij de studentenaantallen beneden de verwachtingen zijn en waar nog geen sprake is van een voorgenomen opheffing, hetgeen ook door het College is bevestigd. Het lijkt de URaad dan ook niet redelijk om voor OWK op dit moment wel een besluit tot opheffing te nemen.

Financiële grondslag opheffing.

Ook het financiële argument met betrekking tot de vakgroepen bij Onderwijskunde is voor de Universiteitsraad niet overtuigend genoeg. Vanuit eigen informatie zijn wij er van overtuigd dat het tekort veel lager ligt dan het college heeft vermeld in het stuk Opheffen Bachelor opleiding Onderwijskunde. Mede omdat de vakgroepen naar onze informatie de afgelopen jaren voldoende inkomsten hebben gegeneerd om de bachelor en masteropleiding te financieren. De Faculteitsraad GW heeft herhaaldelijk om deze informatie verzocht, maar volgens hen nooit gekregen. Aangezien het financiële argument zo centraal staat in de conclusie om tot opheffing over te gaan, is het noodzakelijk om op dit punt helderheid te verkrijgen over de berekeningen die ten grondslag liggen aan dit besluit. Daarnaast heeft het college zelf aangegeven bij discussies over het reorganisatieplan dat het huidige aantal personeelsleden de bachelor en de master draaiende zou kunnen houden. Door de bachelor af te schaffen zal het aantal studenten hoogstwaarschijnlijk verder teruglopen, waardoor die opleiding alleen maar minder geld zal genereren.

Kwaliteitsbeoordeling opheffing.

Zoals bovenstaand al gememoreerd werd, kan de kwaliteit of het profiel van de opleiding volgens de URaad ook geen reden tot opheffing van de bachelor zijn. Het is een van de betere studies aan de UT en past binnen het profiel High Tech Human Touch, zeker gezien het thema leren in diverse beleidsdocumenten als een van de speerpunten voor de UT wordt aangehaald. Daarnaast staat deze leerlijn op de landelijke en de internationale agenda zoals ook aangegeven is in de prestatieafspraken. Al met al voldoende redenen om de opleiding Onderwijskunde te behouden en juist in te zetten op extra marketing.

UNIVERSITEIT TWENTE.

Samenstelling cluster Behavioral Science.

Ook valt het de URaad op dat de opleiding Communicatiewetenschap niet meegenomen is in deze plannen terwijl het cluster Behavioral Science van NOM leek te bestaan uit alle drie de opleidingen van de faculteit Gedragwetenschappen. Graag zouden we dan ook horen hoe er binnen de opleiding Communicatiewetenschap over deze plannen gedacht wordt.

Relatie tot numerus fixus Psychologie.

Dan ziet de URaad nog een groot probleem bij het onderbrengen van Onderwijskunde bij Psychologie. Door het onderbrengen bij Psychologie kan de UT toekomstige geïnteresseerde studenten voor de bachelor Onderwijskunde kwijt raken door de numerus fixus bij Psychologie. Daarnaast vraagt de URaad zich ook af hoe de instroom van de master EST gereguleerd blijft, vanwege diezelfde numerus fixus. Is het mogelijk om een premaster te volgen bij studies met een numerus fixus? Wat voor invloed hebben premasters op de capaciteit? De faculteitsraad heeft aangegeven dat een gegarandeerde instroom bij de master EST een voorwaarde is. Naast het wellicht niet kunnen volgen van een premaster bij studies met een numerus fixus bedreigt het eerder invoeren van NOM bij Psychologie volgens de URaad de instroom van de master EST. Als NOM instellingsbreed zou worden ingevoerd, kan die instroom mogelijk wel gegenereerd worden door de extra voorlichting.

Opheffing Bachelor Onderwijskunde voorbarig.

Alles overziend zijn wij niet overtuigd van de urgentie tot het opheffing van de bachelor OWK of om deze eerder onder te brengen bij Psychologie als het Nieuwe onderwijsmodel (nog) niet ingevoerd zal worden in 2013 en de raad stemt daarom niet in met uw voorgenomen besluit. De URaad adviseert het CvB om de bachelor als zelfstandige opleiding nog tenminste een jaar in stand te houden en de voorlichting te intensiveren. Dat de zelfstandigheid mogelijk wordt heroverwogen (geldt mutatis mutandis voor meerdere opleidingen) hoeft daarbij geen beletsel te zijn, temeer daar het CvB op dit moment al een doorstart garandeert.

Conceptbesluit:

De Universiteitsraad,

gezien:

- Het verzoek van het college in te stemmen met het opheffen van de Bachelor opleiding Onderwijskunde, waarbij gelijktijdig de opleiding PSY start als pilot in het kader van NOM, met een binnen het curriculum gedefinieerde Onderwijskundestroom; (UR 12-059);
- het advies van de FR van GW (UR 12 -059);

gehoord:

- de toelichting van de FR GW in de interne commissie vergadering Onderwijs, Onderzoek en Studentenzaken van 11 april jl;
- de beraadslaging in de commissie Onderwijs, Onderzoek en Studentenzaken van 18 april 2012 en de interne vergadering van 25 april 2012;

overwegende dat:

- Het besluit tot afschaffing van onderwijskunde gekoppeld is aan de besluitvorming over het Nieuwe onderwijsmodel;
- Communicatiewetenschap niet meegenomen is in de plannen van GW bij NOM, terwijl in de NOM plannen een synergie tussen deze opleidingen voorzien is;
- De URaad in elk geval op dit moment niet overtuigd is van de urgentie tot opheffing van de bachelor opleiding onderwijskunde;
- De financiële argumentatie niet onderbouwd is door berekeningen;
- Er geen inhoudelijke redenen zijn om de opleiding OWK op te heffen aangezien het een kwalitatief goede opleiding is;
- De instroom van de master EST bedreigd wordt door het gefaseerd invoeren van NOM;
- De bachelor mogelijk instroom zal mislopen vanwege de numerus fixus bij psychologie;

UNIVERSITEIT TWENTE.

- De master wellicht ook instroom vanuit de premaster zal mislopen door de numerus fixus;
- Extra inspanningen in marketing en voorlichting in het verleden hebben geleid tot een substantiële verhoging van de instroom bij OWK;
- Verwacht mag worden dat extra voorlichting door de (vernieuwde) afdeling Marketing & Communicatie wederom zal leiden tot een verhoogde instroom in OWK;

Besluit:

NIET in te stemmen met het voorgenomen besluit tot opheffen van de Bachelor Onderwijskunde. De URaad adviseert het CvB om per direct de voorlichting voor de Bachelor Onderwijskunde te intensiveren en volgend jaar te evalueren of OWK als zelfstandige opleiding kan blijven bestaan.

Met vriendelijke groet,
namens de Universiteitsraad,

drs. F.L. Lagendijk
voorzitter